

DE POLYCHROME DROMEN VAN JEFF KOWATCH

Indien er in de hedendaagse schilderkunst één naam moet worden onthouden, dan is het wel die van Jeff Kowatch. We hadden een ontmoeting met de meester van het abstracte, in zijn atelier in de buitenwijken van Brussel.

Tekst Pierre-Benoît Sepulchre | Foto's Dorian Rollin

HET ATELIER VAN JEFF KOWATCH geeft uit op het Kanaal van Willebroek in Vilvoorde. Buiten is het grijs en herfstig, maar de artiest ontvangt ons hartelijk. Van een typisch Belgisch weer-tje, waar het licht moeite heeft om door te wolven te breken, stappen we in een tuin van Eden, waar schilderijen met nevelige kleuren naast in dikke oliepastelstroken en met rijk contrast uitgevoerde tekeningen prijken. De warme noten van Dave Brubeck begeleiden het begin van ons gesprek.

We starten met de voor de hand liggende vraag. Want wat doet een artiest uit Los Angeles in België, een land waar nogal wat van zijn landgenoten niet eens het bestaan van af weten? Hij antwoordt in een prachtig Frans-met-Amerikaans-accent dat het de liefde is die hem naar onze kusten bracht: "Ik ontmoette mijn echtgenote, een Brusselse, aan de overzijde van de Atlantische Oceaan. Europa heeft altijd al een aantrekkingskracht op me uitgeoefend. Voor ik hier woonde bracht ik trouwens meerdere maanden per jaar in Parijs door. En hoewel ik er aanvankelijk van droomde om in de Camargue of de Franse hoofdstad te wonen, kozen mijn vrouw en ik uiteindelijk voor Brussel. En ik moet toegeven, ik voel me hier uitstekend. De levenskwaliteit hier mag best uitzonderlijk worden genoemd!"

Nog iets wat ons bezighoudt: hoe wordt men in dit nieuwe millennium één van de meesters van de abstracte schilderkunst?

"Ik begon te schilderen toen ik tien was. Aanvankelijk kopieerde ik de stillelevens van Zurbaran, nadien volgden de Nederlandse meesters van de Gouden Eeuw. Mijn moeder schreef me ook in voor een cursus, die wel voor volwassenen was bedoeld. Toen al wou ik me op het abstracte toeleggen, maar mijn leraar vond dat ik eerst de klassieke schilderkunst onder de knie moest krijgen. Ik heb me er dan ook op toegelegd. Op mijn achttiende zag ik in het Los Angeles County Museum of Art een tentoonstelling over het Duitse expressionisme. Een werk dat een uit het venster springende dichter afbeeldde raakte me diep. Ik kocht zelfs een affiche van het werk, een poster die ik nadien ook kopieerde. Net voor ik de laatste hand aan dat werk legde, zag ik 'Life Lessons' van Martin Scorsese, uit de 'New York Stories'-trilogie. In die film vertolkt Nick Nolte een abstracte schilder, die vanuit een immense loft in de Big Apple werkt. Voor mij was dat een ware revelatie, en op dat moment besloot ik dat ik mijn eigen weg, mijn vrijheid moest vinden. En ik heb me definitief op het abstracte toegelegd!"

VAN MYSTIEK NAAR OVERVLOED VAN KLEUREN

Dat creatieve parcours start Jeff Kowatch in zijn geboortestad, om dan vervolgens richting de oostkust en New York te trekken. Hij legt zich in eerste instantie toe op een thema dat zijn jeugd heeft getekend: religie. Hij waagt zich aan verschillende mystieke thema's, met een eerste reeks van vijftien werken over de apostelen en de Drie-eenheid, een reeks die hij helemaal in Los Angeles afwerkt. Op technisch vlak gebruikt hij aanvankelijk jute doek, teer en muurverf die hij recupereert bij doe-het-zelfzaken. "Ik probeerde universele thema's via het prisma van de abstracte kunst weer te geven. Het duurde vijf jaar vooraleer die

vijftien werken waren afgewerkt. Nadien volgde een reeks over de Maagd Maria, een serie werken die ik begon in L.A. en in New York werd afgewerkt. Stap voor stap werd de inhoud belangrijker dan de vorm, in die mate dat die nu integraal deel uitmaakt van mijn stijl. Ik kwam tot het besef dat mijn schilderwerk niet noodzakelijk zwaar en monotoon hoefde te zijn, maar ook vrolijk en kleurrijk. Vandaag de dag wordt mijn stijl gekenmerkt door kleuren die zweven in de ruimte en die verschillende thema's voorstellen. Ik verkies nog steeds om met reeksen te werken, en kies voor verschillende thema's en mythes, zoals Don Quichot of Moby Dick, maar laat ook bijvoorbeeld de wereld van het circus of carnaval aan bod komen", legt de artiest uit.

In zijn werken heeft Jeff Kowatch geen plaats voor personages, figuren of elke vorm die iets concreets zou kunnen weergeven. Omdat hij het niet zozeer over afbeeldingen wil hebben, beperkt hij zich tot het abstracte. Daarbij gebruikt hij liefst twee technieken: oliepastels, die bestaan uit kleurpigmenten en olie, en de glazuurtechniek, waarbij op een droge laag een dunne gekleurde laag wordt aangebracht, die tegelijk transparant en vlak is. "Zo kan ik meer dan honderd lagen boven elkaar aanbrengen, waardoor men progressief door de kleuren heen kan kijken. Dat geeft mijn werken een zekere diepgang, en tegelijk ook beweging en flou. Bovendien verkies ik ook op groot formaat te werken, want in mijn ogen kan men zo makkelijker een schilderij in zich opnemen", vervolgt Jeff Kowatch.

Net zoals bij de expressionisten laten de werken van Jeff Kowatch het oog toe om van één kleurbubbel naar de volgende te glijden. Men probeert het werk te doorgronden door van de ene vorm naar de andere te surfen, of door – voor zijn werken in oliepastel – het netwerk van elkaar kruisende lijnen en curves te volgen. Bij het bekijken van een Kowatch blijft het oog voortdurend in

Omdat hij het niet zozeer over afbeeldingen wil hebben, beperkt de artiest zich tot het abstracte.

A man with short grey hair, wearing a grey t-shirt, blue jeans, and a watch, sits on a black metal stool. He is holding a pair of glasses in his right hand. The background is a wall covered in various colors of paint splatters and stains. Two white buckets are on the floor behind him. The floor is made of light-colored square tiles.

NET ZOALS BIJ DE
EXPRESSIONISTEN LATEN DE
WERKEN VAN JEFF KOWATCH
HET OOG TOE OM VAN ÉÉN
KLEURBUBBEL NAAR DE
VOLGENDE TE GLIJDEN.

JEFF KOWATCH... PORSCHIST!

Toen ik begin de jaren 2000 in New York woonde trok in ieder jaar gedurende enkele maanden naar Parijs, waar ik een Porsche 911 type 964 kocht. Ik gebruikte de auto voor mijn verplaatsingen in de stad, maar ook om de regio rond de stad te verkennen. Als jonge kerel had ik heel veel bewondering voor de bijzondere lijnen van de 914. Bij mijn komst naar Brussel koos ik voor een 911 type 993, de laatste versie van de 911 met een luchtgekoelde boxermotor. Een fantastische auto!

beweging. Het is een contemplatief komen en gaan, veroorzaakt door de perfecte harmonie die in elk van zijn composities terug te vinden is. Datzelfde proces prikkelt bovendien de nieuwsgierigheid van de toeschouwer. Men kan het werk dus volledig vrij interpreteren. Een vorm van geruststellende dynamiek, zeer welkom in een tijdperk waar een onrustige samenleving bij gevoelige zielen verwoestende schade kan aanrichten.

VERLEIDELIJK BELGISCH

Eén van de meest bekende werken van de Belgische schilder James Ensor is 'De Intocht van Christus te Brussel'. Dat bevindt zich in het Getty-museum in Los Angeles. "Ik ken dat werk al sinds mijn kinderjaren, want de scholen in L.A. maken regelmatig een uitstap naar dat museum. Dat schilderij heeft een grote indruk op mij nagelaten, in die mate zelfs dat het de inspiratie vormde voor mijn 'Christ Leaving Brussels', een werk dat recent door het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten werd gekocht. Als kind leerde ik ook Seurat en het pointillisme kennen. Pas onlangs kwam ik er achter dat ik eigenlijk hetzelfde doe, maar op een heel andere schaal. De puntjes zijn bij mij veranderd is merkbaar grotere vlekken!", lacht de schilder.

We eindigen ons gesprek onder de grijze hemel die maar niet lijkt te willen wijken. Heeft het trieste Belgische weer een invloed op het werk van Jeff Kowatch? Want in Los Angeles of New York is het licht toch intenser? "Ooit heeft de New Yorkse artiest Brice Marden me gezegd: 'Je bent pas een goed schilder als je wordt beïnvloed door het licht'. En gelijk heeft hij. In de loop der tijd groeide bij mij het besef dat ik veel beter schilderde met het licht van grijze wolken, dan bij een zonnige hemel. Dus ja, België past me perfect", besluit de man wat ironisch. ◀